Întrebarea 15: De unde știa Noe despre diferența dintre animalele curate și cele necurate?

> **Geneza 7.2:** Din toate animalele curate vei lua cu tine câte șapte: parte bărbătească și partea sa femeiască; și din animalele necurate, două: parte bărbătească și partea sa femeiască.

Răspunsul A:

Conform Scripturii, Noe a trăit în jurul anului 2300 î.Hr., iar Moise în jurul anului 1500 î.Hr., deci Noe a trăit cu aproximativ 800 de ani mai devreme. În Legea lui Moise, diferența dintre animalele curate (adică cele potrivite pentru consum și jertfe) și cele necurate este clar revelată și descrisă în detaliu (în special în Leviticul 11). Dar cum a putut Noe, cu secole înainte, să cunoască această diferență și să acționeze în consecință? Faptul că această cunoaștere i se presupune reiese clar din porunca pe care Domnul i-a dat-o: „Din toate animalele curate vei lua cu tine câte șapte: parte bărbătească și partea sa femeiască; și din animalele necurate, două: parte bărbătească și partea sa femeiască” (Geneza 7.2).

Răspundem la această întrebare după cum urmează:

Diferența dintre „curat” și „necurat” este, în sine, la fel de veche ca și păcatul. Ea depășește, așadar, începutul Legii mozaice, ba chiar perioada lui Noe și chiar a lui Adam, având rădăcina sa originară în căderea preistorică a lui satan și a îngerilor săi. În istoria omenirii, aceasta a existat mai întâi ca *posibilitate* teoretică în libertatea de voință creată și în porunca dată de Dumnezeu părinților întâi în Paradis, iar apoi ca *realitate* fatală încă de la căderea lor în păcat.

Odată cu căderea stăpânitorului creației pământești, însă, a căzut și creația însăși, și astfel a apărut un paralelism (coexistență *inter relaționată* sau *desfășurare simultană*) între spirit și natură, care nu mai exista așa cum era inițial, doar în sensul simbolismului ideal, specific creației, ci și în sensul unei reprezentări etice sau neetice. Pe acest paralelism se bazează și diferențierea dintre animalele „curate” și cele „necurate”. Acesta este punctul de plecare decisiv pentru a răspunde la întrebarea noastră.

Legea mozaică nu a trebuit, așadar, să creeze această diferențiere. Dimpotrivă, ea a fost percepută de oameni încă din *cele mai vechi* timpuri, astfel încât, încă din primele epoci ale omenirii, *toate* popoarele vorbeau despre animale „curate” și „necurate”. La aceasta au contribuit cele mai diverse motive:

1. diferența dintre animalele *domestice* și cele *sălbatice*,
2. diferența strâns legată de aceasta dintre animalele *dăunătoare* și cele *inofensive*, precum și
3. convingerea că, carnea anumitor animale ar fi *nesănătoasă*, și mai ales
4. *aversiunea naturală* chiar înainte de atingerea și, cu atât mai mult, de consumul anumitor animale; apoi, de asemenea,
5. sentimentul natural și înclinația inconștientă, atât de puternică în fiecare popor și om, către *simbolism,* prin care spiritul uman din preistorie – care, în anumite privințe, nu era încă atât de tulburat de o cultură ne-divină și nenaturală – vedea în unele animale chipuri

ale păcatului și ale pierzării, care îl umpleau de aversiune și dezgust. În plus, a contribuit la aceasta și

6. strânsa legătură dintre *căderea în păcat* și un membru al regnului *animal* (șarpele).

În rândul popoarelor care au căzut pradă idolatriei, se pare că au jucat un rol principal semnificativ și

7. c*oncepțiile magico-mistice, astrologice*[1] *și animiste*[2]. Se credea că în animale se manifestau diverse zeități bune sau rele. Animalele „necurate" sunt atunci învelișurile naturale ale spiritelor dăunătoare. Astfel, Ariman, zeul persan al răului, este pe rând șarpe, broască, muscă etc. Spiritele rele, datorită caracterului lor ucigaș, se transformă în animale carnivore sau în animale cunoscute pentru poftele lor imorale. În cultul egiptean al animalelor, porcii și crocodilii sunt obiectul unei venerări divine, deoarece în ei se manifestă temutul spirit malefic Typhon. La aceasta se adaugă adesea legături astronomice și de altă natură, care au condus, mai ales în Egiptul antic, la o venerare organizată a animalelor „sfinte". Astfel, de exemplu, nu atât utilitatea în agricultură este cea care îl sfințește pe taur, nici laptele care oferă hrană nu este cel care o sfințește pe vacă, ci *coarnele* lor, care amintesc de razele de lumină, în special de *semiluna*, și le leagă astfel de cultul *lunii*. Vulturul, vulturul pleșuv, șoimul sau șoimul mic devin chiar simboluri ale *soarelui* datorită privirii lor ascuțite și zborului lor la înălțime. Aceste idei și altele similare se regăsesc în Egipt, India, Orientul Apropiat și în multe țări ale lumii antice.

Astfel, diferențierea dintre animalele „necurate" și cele „curate" nu este ceva specific doar poporului israelit sau legii lui Moise, ci ceva ce exista de multă vreme în gândirea și obiceiurile popoarelor și ce era resimțit de multă vreme în simbolistica lor religioasă. La *nucleul de adevăr* conținut în aceste concepții se leagă mai târziu, eliberată de orice eroare umană, legislația divină prin Moise. Așa s-a întâmplat, de altfel, și cu multe alte puncte esențiale ale instituțiilor mozaice. Conștientizarea păcatului, jertfele, altarele, actele sacre existau deja de mult timp pretutindeni în lumea popoarelor, și anume cu secole înainte de Moise. Aceasta este dovedit din plin de săpăturile arheologice din Orientul Apropiat și din Egipt, precum și de istoria culturală și religioasă a vechilor indieni, chinezi și persani. Elementul decisiv de noutate al Legii mozaice a fost faptul că toate aceste elemente străvechi ale simțirii simbolice, în mare parte în concordanță cu natura — eliberate de erorile umane —, au fost *integrate într-un sistem cu autoritate divină, clar delimitat și bine planificat, al unei instituții de educație profetic-pedagogică,* o instituție al cărei principiu fundamental era revelația *sfințeniei* DOMNULUI [a lui Iehova]. *Conștientizarea păcatului* exista deja *înainte* de Moise; însă nu existase niciodată o *instituție de educație sistematică, obiectivă și divină,* care să o consolideze și să o dezvolte în mod fiabil. Numai prin *Lege* vine cunoașterea păcatului (Romani 3.20). Și *jertfele* existau deja *înainte* de Moise; să ne gândim la Abel, Noe sau Avraam! Dar abia *de la* Moise a existat o *instituționalizare* divină a jertfelor, care, după reguli divine precise, conducea spre *singura* jertfă care urma să moară pentru păcatele omenirii pe lemnul crucii, altarul de la Golgota. Astfel, diferențierea dintre animalele

[1] Astrologie înseamnă prezicere a viitorului pe baza studierii poziției și mișcării aștrilor, a constelațiilor sau a unor fenomene cerești.

[2] Credință primitivă potrivit căreia obiectele și fenomenele naturii au suflet.

curate și cele *necurate* exista deja *înainte*; doar că limitele erau adesea prea estompate și neclare, adesea contradictorii între popoare. Același animal, care pentru un popor era sfânt și curat, era adesea o urâciune pentru alte popoare. În cazul egiptenilor, aceasta se întâmpla uneori chiar în cadrul propriului popor, întrucât diferitele regiuni ale aceleiași națiuni aveau concepții foarte diferite cu privire la ce animal era sfânt și curat și care nu. Din toate aceste motive, chiar și lui Noe, care a trăit înainte de Legea lui Moise, când limitele divine corecte dintre „curat" și „necurat" nu fuseseră încă revelate, nu i-a fost clarificată diferența dintre animalele curate și cele necurate *în sine,* ci mai degrabă **delimitarea mai specifică** a acestei diferențe, ca urmare a unei *iluminări speciale,* probabil chiar a unei **revelații personale** din partea lui Dumnezeu.

Dar ce a fost atunci *nou* în această privință odată cu legislația mozaică? — Nu ar fi suficient să vedem noutatea care a apărut în această privință de atunci încolo doar într-o preluare purificatoare și o utilizare comună a acestor elemente de concepție vechi. Legea mozaică nu se referă deloc la acest aspect — nici la motive fizice, psihice, medicale sau alte motive naturale generale. Dimpotrivă, întreaga această diferențiere a cunoscut, odată cu revelația lui Dumnezeu de la Sinai, o aprofundare radicală și multiplă:

1. *O delimitare cu autoritate divină,* o rectificare și o stabilire a animalelor care trebuie considerate, în mod specific, „curate" și „necurate", eliminându-se totodată orice legătură păgână cu venerarea naturii și orientându-se totul exclusiv către ideea fundamentală a revelației divine mozaice, și anume *sfințenia* DOMNULUI [a lui Iehova]. Compară cu Leviticul 11 (și vezi mai sus!).

2. O *instituție educațională* simbolică, *planificată și sistematică,* care s-a desfășurat de-a lungul secolelor, menită să aprofundeze înțelegerea diferenței esențiale dintre „curat" și „necurat" în sine. În acest sens, animalele necurate din revelația mozaică a sfințeniei devin *oglinzi* **ale păcătoșeniei** pentru păcătoși, ale căror păcate se manifestă în moduri multiple în animalele respective, astfel încât necurăția, care se află *în noi înșine,* ne iese în întâmpinare pretutindeni din ele, iar fiecare poate recunoaște acum în animalele interzise *propriile* sale trăsături stricate. În acest fel, animalele necurate ne amintesc de propria noastră poftă necurată și au menirea de a întări în noi dorința de mântuire. Astfel, *porcul* este o imagine a murdăriei (2 Petru 2.22), *vulpea* o imagine a vicleniei (Luca 13.32), *câinele* este o aluzie la necurăție (Proverbele 26.11), *măgarul* este o imagine a încăpățânării și a prostiei (Iov 11.12), *șarpele* este o imagine a falsității (Matei 10.16), sau *lupul* este o imagine a sălbăticiei (Ioan 10.12). A se vedea și bine-cunoscuta „Cărțulia inimii" de Johannes Goßner.

3. A treia semnificație a acestei diferențe dintre animale constă în faptul că ea este, în al treilea rând, *o aluzie tragic-simbolică la faptul* că, prin căderea în păcat, *cea mai mare parte a creaturilor pământești a fost stricată* și tânjește după revelarea fiilor lui Dumnezeu (compară cu Romani 8.18-22). Israelitul, care medita la aceste lucruri, putea să-și reamintească în mod clar de aceasta, de fiecare dată când se confrunta cu alegerea limitată a hranei sale din carne.

În cele din urmă, însă, nu trebuie trecută cu vederea nici semnificația generală a acestei diferențe în *istoria mântuirii.* Ea este

4. *O reprezentare în istoria mântuirii a poziției speciale a lui Israel în lumea generală a popoarelor,* în legătură cu diviziunea vechi-testamentară a umanității în Israel și națiuni

(compară cu Efeseni 2.11 și versetele următoare). Citim în Leviticul 20.23–26: „Să nu umblați în obiceiurile națiunii pe care o alung dinaintea voastră ... Și v-am spus: «Voi veți moșteni țara lor și vă voi da-o vouă în stăpânire», ... Eu sunt DOMNUL Dumnezeul vostru, care *v-am despărțit* dintre popoare. Deci să faceți deosebire între animalul curat și cel necurat și între pasărea necurată și cea curată și să nu vă faceți sufletele urâcioase printr-un animal sau printr-o pasăre sau prin orice se târăște pe pământ, pe care vi le-am *deosebit* ca necurate. Și să-Mi fiți sfinți, pentru că Eu, DOMNUL, sunt sfânt; și *v-am despărțit* dintre popoare ca să fiți ai Mei." Să observăm juxtapunerea dintre deosebirea dintre animalele curate și cele necurate, pe de o parte, și între Israel și națiuni, pe de altă parte, între „separarea" din *lumea animalelor* și „separarea" din *lumea popoarelor.* Chiar acest paralelism sugerează ideea că diferențierea dintre animalele curate și cele necurate nu are doar o semnificație etică generală, *ci și una legată de istoria mântuirii, specifică poporului israelit;* nu ca și cum Israel ar fi în sine singurul popor *„curat",* iar celelalte popoare ar fi, de la bun început, mai decăzute din punct de vedere moral! Nu, tocmai Vechiul Testament spune că Dumnezeu nu Și-a ales poporul Său al legământului pământesc pentru că ar fi mai bun sau mai puternic decât celelalte națiuni. A se citi Deuteronomul 7.7,8! Este vorba, însă, de *separarea, curățirea și educarea* lui Israel în **istoria mântuirii,** în cadrul vechiului legământ. În mijlocul unei lumi a popoarelor necurate și păgâne, Israel trebuia să se prezinte ca un popor curat, devotat lui Iehova, așa cum se spune și în Noul Testament despre ucenicii lui Isus: „Iată, vă trimit ca pe niște *oi* în mijlocul *lupilor*." Israel nu și-a îndeplinit această înaltă chemare. Consecința a fost punerea la o parte a poporului de către DOMNUL. Dar misiunea *în sine* fusese inițial dată de Dumnezeu și exprimată și prin aceste simboluri. În Împărăția de o mie de ani, Dumnezeu Își va atinge scopurile cu poporul Său al legământului vechi-testamentar. Atunci și celelalte popoare vor fi popoare „curate" și Îl vor lăuda și venera pe Domnul cu buze *curate* (Țefania 3.9). Dar chiar și *acum,* prin îndepărtarea lui Israel și deschiderea directă a Împărăției lui Dumnezeu pentru credincioșii din rândul națiunilor, în *perioada* actuală a lucrurilor, această *diferențiere din istoria mântuirii între „curat" și „necurat"* a fost **înlăturată**. După ce Hristos a fost înălțat pe cruce și a dărâmat „zidul despărțitor al împrejmuirii", El dorește să-i atragă pe toți la Sine (fără deosebire, fie că sunt iudei din naștere sau păgâni din naștere) (Ioan 12.32; compară cu Efeseni 2.11 și versetele următoare).

Astfel, diferența dintre animalele curate și cele necurate a căpătat, încă de la legislația mozaică, o *semnificație cu totul deosebită în ceea ce privește Împărăția lui Dumnezeu.* „Aceeași diferență, pe care Dumnezeu o stabilește *din punct de vedere al istoriei mântuirii,* prin faptul că El a ales un popor și l-a pus într-o relație specială cu Sine, în timp ce toate celelalte popoare ale pământului sunt lăsate să-și urmeze propriile căi și să se dezvolte conform naturii păcătoase care se află în om, ar trebui să se manifeste în domeniul *naturii* prin diferențierea dintre animalele curate și cele necurate. Căci natura este, în general, destinată să fie un simbol sau o imagine a ceea ce se petrece în domeniul vieții spirituale sau, mai precis, al Împărăției lui Dumnezeu. Dacă însă trebuie să vedem cu adevărat în animalele curate o reprezentare a lui Israel sau o confirmare a chemării sale, în contrast cu popoarele încă necurate, acest lucru este confirmat în mod clar prin *viziunea apostolului Petru* din Iope, care, tocmai acolo, când i se prezintă *animale curate și necurate,* fără deosebire, pentru a fi sacrificate și mâncate, el trebuie să recunoască că zidul de despărțire ridicat de Vechiul Testament între *păgâni și iudei* a fost acum înlăturat." Prin această declarare a curăției tuturor *animalelor* considerate până atunci necurate, toate popoarele păgâne au fost, de

asemenea, declarate *egale* cu Israel înaintea lui Dumnezeu, deoarece Hristos Și-a vărsat sângele și pentru ele.

Aceste relații aparțin, într-adevăr, abia timpului la câteva secole *după* Noe. Cu toate acestea, ele reprezintă *continuarea* și *dezvoltarea* acelor gânduri vechi, existente deja în zilele sale și în zilele celorlalți strămoși, și, prin urmare, își au locul de drept într-o astfel de reflecție, chiar dacă doar într-un sens mai larg.

Trebuie însă spusă încă o scurtă concluzie. De ce a trebuit Noe să ia în arcă nu doar *trei* perechi din animalele curate, ci și un al *șaptelea* animal? Referirea la semnificația simbolică a numărului sfânt al legământului, șapte, care își are cu siguranță locul aici, este corectă, dar nu este suficientă. Răspunsul se află, în primul rând, în faptul că Noe a adus Domnului o *jertfă* după potop (Geneza 8.20). Pentru această jertfă, el avea nevoie de câte un animal *curat* din fiecare specie. Și aici se ascunde un adevăr profund: *Dumnezeu nu poate folosi pentru jertfele Sale decât ceea ce este* **curat**! Așa a fost și în cazul singurei și celei mai mari jertfe, a Fiului lui Dumnezeu, care, fiind *Cel curat,* Și-a dat viața și sângele Său *sfânt* pentru noi, cei necurați. Așa stau lucrurile și în *viața noastră de sfințire! Sfințirea și curățirea sunt condițiile necesare pentru ca Dumnezeu să poată primi jertfele noastre și slujirea vieții noastre!* Lipsa împăcării, robia păcatului, spiritul lumesc, agățarea de anumite lucruri din trecutul nostru sunt un obstacol care Îl împiedică pe Domnul să ne primească viața și slujirea ca pe o jertfă sfântă! De aceea: „*Curățiți*-vă, voi care purtați vasele Domnului!" „Vă îndemn deci, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu; aceasta este slujirea voastră înțeleaptă." (Romani 12.1).

Er. Sr.

<u>Observații finale ale redactorului coordonator:</u>

Nu mi se cuvine să adaug ceva esențial și obiectiv la acest răspuns detaliat, frumos și foarte remarcabil; de altfel, nici nu este cu adevărat necesar. Dar consider că este bine să subliniez un aspect.

Când am parcurs articolul pentru prima dată, cu cât avansam mai mult, cu atât mai mult mă gândeam că ar fi bine să luăm în considerare modul în care Domnul l-a eliberat pe Petru de prejudecățile sale, deși *biblice* în sine, referitoare la animalele considerate odinioară „necurate" (Faptele apostolilor 10). Dar apoi am observat deja această mențiune chiar în răspunsul colaboratorului nostru respectat. De aceea, aici doar „sublinierea"! Totuși, îmi permit să fac o altă mențiune, și anume cea referitoare la 1 Corinteni 8! Câtă străduință depune Dumnezeu pentru a elibera oamenii de inhibițiile lor ceremoniale — fie ele iudaice sau păgâne! Desigur, astfel de diferențieri erau odinioară bune și voite de Dumnezeu; animalele „curate" și „necurate" trebuiau diferențiate, aceasta făcea parte din ascultarea față de vechile rânduieli divine, dar în Hristos Isus „nu este grec și iudeu, circumcizie și necircumcizie" etc. (Coloseni 3.11) și cu atât mai puțin o opoziție între mâncărurile curate și cele necurate provenite de la animale! Cât de grav este faptul că credincioșii de astăzi îndrăznesc încă să instituie interdicții alimentare! Recent am auzit de un bărbat, un medic care se prezintă drept „credincios", dar care susține o serie de învățături eretice, contrare Scripturii; acesta ar fi afirmat că Eva nu i-a dat soțului ei în Paradis un „fruct", ci a sacrificat un porc și i-a oferit o bucată de carne de porc (!!). Aceasta ar fi fost ispitirea spre păcat! Această „concepție", mai mult decât contrară Scripturii, complet absurdă și care mărturisește chiar o anumită anormalitate, corespunde întru totul ideilor din învățăturile religioase indiene și

ale altor religii orientale, care nu au nimic de-a face cu Biblia; ba chiar, de cele mai multe ori o contrazic categoric — și care, în fond, constituie erezii grave, mai ales acum că avem Noul Testament, și care se reduc la mântuirea omului prin sine însuși, și anume *fără* vărsare de sânge! „Erezii grave!"

Ce bine că, în Hristos, suntem eliberați de toate prevederile legale care ar fi trebuit să servească la *separarea poporului lui Dumnezeu!* (Leviticul 11; compară cu răspunsul A!) De aceea suntem eliberați de interdicțiile alimentare, chiar dacă în Faptele apostolilor 15 este menționată o anumită restricție temporară din motive bine întemeiate (compară cuvântul „căci" din versetul 21! și vezi, în legătură cu acest subiect, Anuarul 1, întrebarea 36). Apostolul Pavel a înțeles și a practicat cel mai bine libertatea spirituală atât la nivel personal, cât și, prin inspirația Duhului, a vorbit și a învățat cel mai clar împotriva unor astfel de interdicții alimentare. Cât de clar învață el acest aspect în capitolul menționat mai sus: 1 Corinteni 8, versetul 8: „Dar nu mâncarea ne apropie de Dumnezeu; nici dacă nu mâncăm, nu avem lipsă, nici dacă mâncăm, nu câștigăm ceva." Este foarte clar! Dar tocmai pentru că este atât de liber, adică pentru că *Dumnezeu* a desființat diferența dintre „curat" și „necurat" – mai bine zis, o consideră *împlinită în Hristos* –, tocmai de aceea apostolul poate propovădui punctul de vedere cu mult superior care ar trebui să ne distingă pe noi, credincioșii: acela de a renunța la „drepturile noastre" din *dragoste* față de cei slabi (compară cu Romani 14–15.7!). S-ar putea spune multe despre acest subiect, dar nu doresc să mai discut aici acest subiect, întrucât ține doar indirect de întrebarea noastră. Am dorit doar să subliniez răspunsul atât de detaliat prin această abordare a aplicării *practice* a învățăturii susținute. Fie ca aceasta să fi reușit măcar puțin!

„Hristos ne-a pus în libertate; rămâneți deci tari și nu vă prindeți din nou într-un jug al robiei!" ... „Pentru că voi ați fost chemați la libertate … ci slujiți unii altora prin dragoste!" (Galateni 5.1,13!) Domnul să ne dea harul să facem aceasta din ce în ce mai mult, spre gloria Numelui Său glorios!

F. K.

Titlul original: *„Woher wusste schon ein Noahs von dem Unterschied zwischen reinen und unreinen Tiere?"*.
Sursa: Handreichungen – Biblische Fragen und Antworten, pag. 258-264;
Vol. 18, Anul 1933.